

MAJANDUS- JA TARISTUMINISTER
MÄÄRUS

Mõõtemahutina kasutatava pakendi nimimahu väärtused ja nimimahu lubatud hälbed ning mõõtemahutina kasutatava pakendi märgistamise nõuded ja mahu kontrollimise kord¹

Määrus kehtestatakse mõõteseaduse § 17 lõike 7 alusel.

§ 1. Mõisted ja üldtingimused

(1) Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) nimimaht on mõõtemahutina kasutatavale pakendile (edaspidi *mõõtemahuti*) märgitud selles sisalduv lõikes 2 nimetatud temperatuuril ja mõõtemahuti tootja määratud viisil täidetud vedeliku maht;
- 2) kogumaht on vedeliku maht, mida ääreni täidetud mõõtemahuti sisaldab;
- 3) täitemaht on vedeliku maht, mida lõikes 2 nimetatud temperatuuril ja mõõtemahuti tootja määratud viisil täidetud mõõtemahuti tegelikult sisaldab;
- 4) nimimahu lubatud hälve on tootmisel juhuslikult tekkinud suurim positiivne või negatiivne täitemahu mittesüsteemne erinevus nimimahust temperatuuril +20 °C;
- 5) tühimik on nimimahule vastava teoreetilise täitetaseme ja kogumahu taseme vaheline kaugus ning nimimahu ja kogumahu vahe, mis peab olema tajutavalt konstantne kõikide sama tarindi järgi valmistatud mõõtemahutite puhul.

(2) Mõõtemahuti nimi-, kogu- ja täitemahu määramise temperatuur on +20 °C.

(3) Mõõtemahuti täitmisviisid on täitmine mõõtemahuti tootja määratud tasemeni ja tühimikuni.

§ 2. Mõõtemahuti märgistamine

(1) Mõõtemahutile peab mõõtemahuti tootja märkima kustumatult, kergesti loetavalt ja nähtavalt järgnevad andmed:

- 1) mõõtemahuti küljele, põhjaäärisele või põhjale mõõtemahuti nimimahu liitrites, sentiliitrites või milliliitrites koos asjakohase kohustusliku mõõtühikuga;
- 2) mõõtemahuti küljele, põhjaäärisele või põhjale tootja identifitseerimistähise;
- 3) mõõtemahuti põhjale või põhjaäärisele lähtuvalt § 1 lõikes 3 sätestatud mõõtemahuti täitmisviisist mõõtemahuti kogumahu sentiliitrites ühiku tähiseta ϵ või kogumahu taseme ja nimimahule vastava teoreetilise täitetaseme vahelise kauguse millimeetrites koos ühikutähisega mm või mõlemad.

(2) Mõõteseaduse § 17 lõikes 5 nimetatud eritähis „3” (pööratud epsilon) peab olema vähemalt 3 mm kõrgune ja märgitud mõõtemahuti küljel, põhjaäärisel või põhjal.

(3) Mõõtemahutile märgitud numbrite ja tähtede väikseimad lubatud kõrgused on toodud tabelis 1.

Tabel 1

Nimimaht V_n	Numbrit ja tähtede väikseimad lubatud kõrgused millimeetrites
$V_n > 100 \text{ cl}$	6
$20 \text{ cl} < V_n \leq 100 \text{ cl}$	4
$V_n \leq 20 \text{ cl}$	3

(4) Lõike 1 punktis 3 sätestatud tähised peavad olema selgelt eristatavad lõike 1 punktides 1 ja 2 ja lõikes 2 sätestatud tähistest.

(5) Mõõtemahutil võib olla muid tähiseid ja märgistusi tingimusel, et need ei ole eksitavad käesolevas paragrahvis kehtestatud tähistuste suhtes.

§ 3. Nimimahu väärtused ja nende lubatud hälbed

(1) Nimimahu suurimad lubatud hälbed on toodud tabelis 2.

Tabel 2

Nimimaht V_n milliliitrites	Suurim lubatud hälve	
	protsentides V_n väärtusest	milliliitrites
50 kuni 100	—	3
100 kuni 200	3	—
200 kuni 300	—	6
300 kuni 500	2	—
500 kuni 1000	—	10
1000 kuni 5000 (kaasa arvatud)	1	—

(2) Kogumahu kontrollimisel on suurim lubatud hälve võrdne vastava nimimahu suurima lubatud hälbe väärtusega.

§ 4. Mõõtemahuti mahu kontroll

(1) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet viib läbi legaalmetrooloogilise kontrolli mõõtemahuti mahu mõteseadusele ja käesolevale määrusele vastavuse kontrollimiseks järgides kontrollimisel Nõukogu direktiivi 75/107/EMÜ mõõtemahutitena kasutatavaid pakendeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 42, 15.02.1975, lk 14–20) lisa II nõudeid. Kontrollimiseks võib kasutada mõlemat Nõukogu direktiivi 75/107/EMÜ lisa II nimetatud meetodit.

(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet võib mõõtemahuti mahu vastavuse kontrollimiseks kasutada pädevat mõõtjat.

(3) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet moodustab juhuslikkuse põhimõttel kontrollitavate mõõtemahutite hulgast kontrollitavate mõõtemahutite valimi (edaspidi *proov*).

(4) Proovi moodustamisel dokumenteerib Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet vähemalt järgmised andmed:

- 1) mõõtemahutite valimise aeg ja koht;
- 2) kontrollimiseks võetud mõõtemahuteid identifitseerivad andmed;
- 3) mõõtemahutite nimimaht ja täitmisviisi kirjeldus;
- 4) kontrollimiseks võetud mõõtemahutite arv.

(5) Kui mõõtemahuti vastavuse kontrollimine toimub väljaspool proovi võtmise kohta, korraldab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet kontrollimiseks võetud mõõtemahutite pakendamise ja transportimise, mis tagab mõõtemahutite omaduste säilitamise kuni proovi jõudmiseni pädeva mõõtja juurde.

(6) Väljaspool proovi võtmise kohta kontrollimiseks võetud mõõtemahuteid sisaldav pakend suletakse kleebisega, millele märgitakse vähemalt Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti ametniku ametikoht, nimi ja allkiri ning proovivõtu kuupäev. Kleebis kinnitatakse pakendile nii, et seda rikkumata ei ole võimalik pakendit avada.

(7) Pädev mõõtja kontrollib saabumisel proovi sisaldavat pakendit sulgevate kleebiste korrasolekut ning säilitab mõõtemahutid tingimustes, mis tagab nende omaduste säilimise kontrollimiseni või käitlejale tagastamiseni.

(8) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teavitab mõõtemahutite käitlejat kontrolli tulemustest kirjalikult kahe nädala jooksul arvates kontrolli algusest.

¹ Nõukogu direktiiv 75/107/EMÜ mõõtemahutitena kasutatavaid pakendeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 42, 15.02.1975, lk 14–20).